

Jaro Bekr

Na toto vás nikto nepripraví

Zápisky otca

IKAR

Jaro Beker

**Na toto
vás nikto
nepripraví**

Zápisky otca

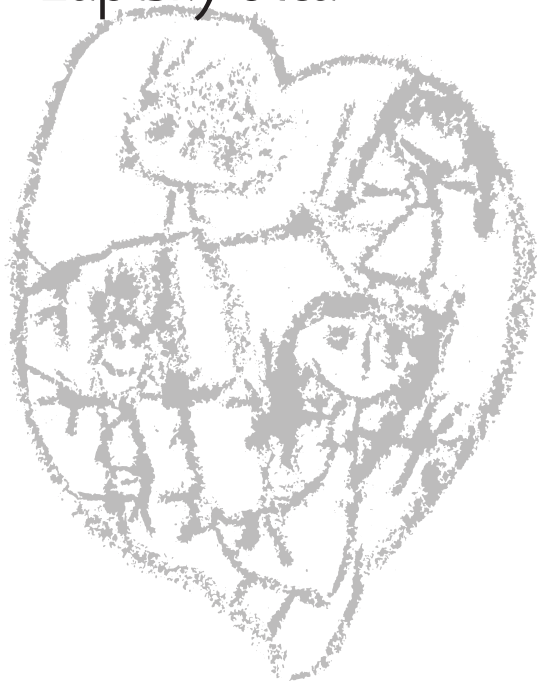
Text © 2022 by Jaro Bekr
Design © 2022 by Zuzana Chmelová
Slovak edition © 2022 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-8608-5

Jaro Bekr

Na toto vás nikto nepripraví

Zápisky otca

IKAR

Rozmýšľali ste niekedy, ako rodičovstvo berú muži? Ak teraz čakáte mužský návod na život a výchovu detí, asi vás sklame. Ten som, samozrejme, sám nenašiel a myslím si, že ani nenájdem. Cieľom tejto knižky je trochu pobaviť a hlavne ukázať, že napriek nedokonalostiam sa my muži snažíme byť pri tom všetkom s vami ženami.

Sú však prípady, keď sa z rôznych dôvodov nepodarí udržať rodinu pokope. Preto som veľmi rád, že vydavateľstvo IKAR súhlasilo, že časť z predaja knihy pôjde neziskovej organizácii JEDEN RODIČ, ktorá pomáha tým, čo ostali na výchovu detí sami.

A v neposlednom rade chcem poďakovať vydavateľstvu IKAR, že to so mou risklo a nezasahovali mi moc do textu ;), a takisto Renáte Gešvantnerovej, ktorá ma nahovorila blogovať a spolu s Monikou, mojou manželkou, ma presvedčila, nech to prepíšem ako knihu.

... a Monike ešte aj za to, že ma robí lepším. Čo je niekedy asi fuška... Ďakujem!

Jaro Bekr

Obsah

Úvod	_ 8
Na toto vás nikto nepripraví	_ 16
Momenty...	_ 28
Pomáhanie...	_ 36
Prvý rok a ďalej...	_ 54
Škôlka	_ 72
Mimoškolské aktivity	_ 84
Cestovanie, časť prvá	_ 94
Cestovanie, časť druhá	_ 102
Domácnosť	_ 112
Príprava do školy a škola	_ 120
Vianoce	_ 130
Zatiaľ záver	_ 138

Jaro Bekr

April 25, 2014

Dal som Zarku „kakať“. Držím ju na verejných WC tak, aby sa nedotýkala misy. Tváre máme úplne blízko. Okrem odoru, toho, že tvár má celú červenú, a počuť, ako tlačí, celkom intímna chvíľka... Do toho Zarka (veľmi silene, akoby dávala benchpress, asi bola celozrnná strava):

„Tatii...“

„Prosím?“

„Máš krásne oči.“

:))))

Úvod

Rodičovstvo. Ťažko povedať, čo všetko obnáša, je toho toľko, že si to žiada serióznu knihu, a asi nie odo mňa, ale od niekoho múdrejšieho ☺. Ak sa skúsíte zamyslieť aj vy, ako ste rodičovstvo vnímali predtým, než ste sa stali rodičmi, asi uvidíte rozdiely. Tie sú podľa mňa hlavne v tom, že toto už je reálne, toto už je ONO a deje sa to naozaj. Pre mňa je rodičovstvo obsiahnuté v tých najmenších momentoch. V tom „mama“ alebo „tato“, ktoré keď vyslovia vaše deti prvýkrát, je jasné, že to bude jeden z najsilnejších momentov vo vašom živote. Ale rodičovstvo je obsiahnuté aj v každom „mama“ a „tato“, ktoré vaše deti volajú ako prvé pri rozbitom kolene či zlom sne alebo keď sa im darí a sú také šťastné, že sa s vami o to musia podeliť. Vtedy si uvedomíte, že ste pre niekoho celý svet. Je to krásny pocit, aj keď ho kazia motýle v bruchu z pocitu zodpovednosti. Ja si vtedy vždy poviem: „Budem sa fest snažiť to nepokaziť...“

Začať by som mal asi tým, ako ma vychovali rodičia. Tam sa začína všetko, čo sa vášho rodičovstva týka. Rodičovstvo má totiž dva začiatky. Jeden, keď vo vás budujú vaši rodičia základ rodičovstva, no na svoju výchovu budem ešte v priebehu knižky spomínať viackrát, preto to nateraz vynechám a rovno preskočím na druhý začiatok. Deň, keď začnete tieto základy rodičovstva uplatňovať a skúšať v praxi. Teda, prepáčte, ja si dovoľím preskočiť ešte trochu viac do minulosti, a to do dňa, keď sa to všetko vlastne začalo a že bude zo mňa jedného dňa rodič, som ani len netušil...

Klasické kliše 🖱️ Bol to deň ako každý iný... ☺
Začína sa to ako rozprávka, áno, no nie vždy sa to tak aj

končí. Naša rozprávka trvá už vyše trinásť rokov. S Monikou si však niekedy spomenieme, aké je to zvláštne, aké detaily a náhody zavážia a život sa zrazu uberie iným smerom. Osud.

Takže zavolali mi, že režisérka má predstavu, aby mal pán Labuda st. v jeho úvodnom vstupe na odovzdávaní filmových cien Slnko v sieti choreografiu a ako doprovod nejaké tanečnice. OK, žiadny problém. Celý deň skúšky na javisku, generálna skúška už aj so svetlami, zvukom, kostýmami a textami a aj naostro pri priamom prenose všetko klaplo. Lenže ja som po celý deň odchádzal z javiska do zákulisia hneď po našom čísle s tanečnicami preberať choreografiu a ešte čo-to na poslednú chvíľu vylepšovať, takže som ani netušil, že jednou z účinkujúcich, ktorá odovzdávala niekomu cenu, je moja budúca žena. A to nie je všetko, tých náhod bolo v ten večer fakt dosť na môj vkus ☺. Ja sa totiž počas živého prenosu do TV zvyknem pozeráť iba na časti, za ktoré som zodpovedný, a to buď z prenosového voza, aby som videl finálny zostrih, čiže presne to isté, čo vidíte vy, alebo nakúkam spoza portálu (tam, kde sú tie závesy po bokoch javiska, kadiaľ prichádzajú a odchádzajú herci alebo kde sedáva šepkárka). Mám odtiaľ dobrý výhľad, a ak moji tanečníci niečo pokazia, môžem na nich hučať a nadávať im už hneď pri odchode z javiska a celou cestou až do šatne ☺. Takže skoro nikdy nevidím celý program. Lenže v ten deň, ani neviem prečo, som si sadol do hľadiska. Pozrel som si celý program, a tým pádom som videl aj moju budúcu ženu. V červenej róbe odovzdávala s Lukášom Latinákom jednu z cien.

Nakrátko sa vrátim do doby, keď som mal okolo osemnásť rokov a vymetal divadlá v Bratislave. Okrem hostujúcich aj stále scény a medzi nimi, ak sa mi podarilo zohnať lístky, tak aj Radošinské naivné divadlo. Tam

som videl Moniku prvýkrát v živote. Zamiloval som sa do nej na prvú šupu, ale to asi polovica bratislavských chalanov v tej dobe, súdiac podľa správ typu: „Ty hajzel, ty chodíš s mojou platonickou láskou...!“ , ktoré som dostával od kamošov a známych, keď sa prevalilo, že sme s Monikou spolu. Lenže zamilovať sa nie je u chalanov s oneskorenou pubertou, ako som ja, vôbec žiadny problém, no moje druhé ja, vtedy hanblivé a absolútne nesebavedomé, ma z tejto povznesenej nálady vyviedlo. Ak už nie hneď v autobuse cestou domov z Radošinského naivného divadla, tak určite v priebehu ďalších dní. Prosťe, ja som vtedy robil džudo, končil strednú s technickým zameraním, tancoval som intenzívne len na diskotékach a okolo umenia a šoubiznisu som chodil iba po špičkách, lebo to tak pre mňa v časoch okolo roku 1989 bolo. Samozrejme, Moniku a jej prácu som registroval aj potom, ale to bolo asi tak všetko.

Takže v tomto duchu pre mňa nedostupnej, krásnej ženy a herečky sa to nieslo aj vtedy na odovzdávaní cien Slnko v sieti. Je zvykom, že po skončení programu sú účinkujúci pozvaní na malé občerstvenie. Tak som išiel aj ja. V neďalekom hoteli bol raut, a keď som tam konečne prišiel aj ja, tak sa tam už tvorili skupinky, ktoré sa spolu zabávali. Ja, ako vždy, som pobehoval ako Halleyho kométa.

Už si nepamätám, v ktorej skupinke som otravoval ľudí svojím humorom, keď za mnou prišiel Dano Dangl s pár kamošmi a opýtal sa: „Jaro, ty vždy vieš, kde je najlepšia zábava, kam máme v meste teraz ísť?“

Vtedy fičal v meste jeden podnik a ja som zhodou okolností – aj keď som doň moc nechodil – vedel, že tam je v ten večer dobrý DJ, tak som mu ho odporučil s tým, že sa tam neskôr zastavím aj ja. Na raute som ešte chvíľu pobudol, no napriek môjmu módu kométy som

Moniku vôbec nestretol, a keďže som už asi uznal, že na recepcii moje vtipy už zrejme počuli všetci, vybral som sa tiež do toho podniku, ktorý som predtým odporučil Danovi.

Keď som tam prišiel, udial sa klasický problém, na ktorý vždy natrafím, nech už som kdekolvek (naozaj, Švédsko, Španielsko, Nemecko...), a to je ten, že ja z praktických dôvodov rád nosím *cargo pants*, po našom kapsáče, a, samozrejme, šiltovku. No a keď sa môj módný štýl stretne s podnikom, ktorý sa chce hrať na to, že je niečo viac než pivnica s reprákmi, je problém ☺.

Takže ma vyhadzovač zastavil hneď pri vchode. Klasicky, bratislavským štýlom, ktorý je, že položil svoju mozolnatú ruku z činkárne na môj hrudník a znudene zahlásil: „Sem takto nemóóóžeš...“ Druhou rukou ukazoval na moju šiltovku a nohavice.

Ja že: „Odkedy?“ Na čo on iba ukázal na nálepky emotikonov na dverách, kde boli medzi preškrtnutou pištoľou, vlčákom (sranda, že ten pes má vždy podobu vlčiaka; to akože s iným plemenom by to možno aj bolo možné ísť dovnútra? ☺) naozaj aj emotikon s prečiarknutou šiltovkou a na ďalšom prečiarknuté kapsáče. Moje nohavice boli síce v podstate slušné, dizajnové, no naozaj mali na jednej nohe kapsu. Zároveň som však mal sako a šiltovka nebola športová. A vôbec, etiketa hovorí, že umelci majú na spoločenskej akcii o dosť voľnejšiu ruku pri výbere toho, čo na seba, zvlášť ak sa dobýjam v podstate do zafajčenej pivnice preplnenej ľuďmi ☺.

Tak som skúsil ešte jeden chabý pokus, a síce, že: „Brácho, blázniš, ja idem takto oblečený z Národného divadla a tam s tým nemali problém...“

Týpek buď nevedel, čo je to Národné divadlo, alebo mal fakt fest inštrukcie, ktorých sa držal, lebo na môj

pokus nezareagoval nijak. Prosto ostal stáť vo vchode a celkom jasne mi tým naznačoval, že JA dnes dovnútra nepôjdem 😊.

V tie tri sekundy, čo sme obaja spracovávali, čo sa práve stalo (on to Národné divadlo a ja to, že ma FAKT nepustil dnu), ma zvnútra zbadal kamoš prevádzkar a začal mi kývať, nech idem dnu. Výhoda veku okolo tridsiatky je, že z ľudí, s ktorými ste žúrovali od puberty do veku okolo tridsaťpäť rokov, sa stávajú ľudia na potrebných pozíciách, lekári, úradníci atď., no a v tom momente bola pre mňa asi najdôležitejšia pozícia v Bratislave pozícia prevádzkara toho podniku.

Veľmi decentne (lebo som už vedel, že toto je v nočnej Bratislave tá hranica, keď vyhadzovači po monokle a vybité zuby nechodia ďaleko) som mu ukázal prstom na vyhadzovača, krútil som hlavou a šeptom, aby to vyhadzovač nebral ako útok na svoju integritu, ale zas so zreteľnou artikuláciou, aby mi kamoš mohol odčítať z pier, som sa mu snažil povedať, že „ne-móóó-žem“...

Samozrejme, s backgroundom prevádzkara ma vyhadzovač pustil dnu a zrazu s úsmevom, ako keby tam prišiel sám Brad Pitt. V podzemí už bola polovica ľudí z recepcie po prenose, teda zatiaľ okrem Moniky. Sadol som si k pár mojím známym.

Monika sa medzitým na recepcii, odkiaľ som ja už prchol, tiež začala nudiť, no ešte nechcela ísť domov. Nejako sa dopočula, čo som poradil Danovi Dangelovi, že na tej diskotéke je dobrá žúrka. Toto je jeden z mála momentov, keď som vďačný ľuďom zo šoubiznisu, že nevedia držať jazyk za zubami a hneď to roztrúbili po celom raute 😊. Monika v tom momente sama nechápala, že ona, ktorá nerada chodila po žúrkach, a už vôbec nie po diskotékach, iniciatívne sama dokonca zlomila kamarátky

Zuzku Porubjakovú a Ivanu Kuxovú, že jej sa ešte nechce ísť domov, nech s ňou ešte na chvíľu idú do toho podniku, kam už aj tak odišlo veľa ľudí z rautu. No keď prišli ku vchodu, môj „kamarát“ vyhadzovač im oznámil, že sa nepúšťa dovnútra, lebo „je plno“...

Nepoznám podnik na svete, kam prídu tri baby, pomerne známe herečky v tom štáte, kde je ten podnik, a bodyguard im v podstate povie... vypadnite, je plno ☺. Ale čo už... Nič to, zvnútra ich zbadala naša spoločná kamoška Sisa Petöová, ktorá to vyhadzovačovi nejak vysvetlila, a dostali sa dnu aj ony, za čo jej moc, moc ďakujem a posielam bozky do neba!

Keď som zbadal Zuzku Porubjakovú, ktorú som poznal z divadla GUnaGU, kde som mal možnosť spolupracovať na pár hrách a pomáhať s pódiovým pohybom a choreografiou, ako sa blíži s Ivanou a hlavne s Monikou, upratal som a posunul kabelky a veci svojich známych pri stole a urobil trochu miesta, nech si je kde sadnúť, a ukazoval som im, že „náhodou“ mám pri sebe voľné miesta. A tak si Monika prisadla, zoznámili sme sa a dali do reči... Monika iba matne tušila, kto som, a ja som matne videl všetko okolo seba, lebo sa mi krútila hlava. Veď som sedel s Monikou, presne s tou Monikou z Radošinského naivného divadla, do ktorej som sa zamiloval už ako osemnásťročný!

Ten večer a naše zoznámenie krásne vystihuje ešte jedna vec. Monika si objednala minerálku a ja som si chcel odpiť. Upozornila ma, že asi má na pere herpes. Ja som tieto problémy v živote nemal, takže som vedel, že sa môžem napiť. A bolo to predsa po MO-NI-KE, takže predpokladám, že by som s takým stoickým kludom prešiel asi aj poznámku o lepre.

Monika pritom zahlásila: „Ak sa napiješ a chytiš herpes, to už je navždy.“

Nato som sa napil so slovami: „To znie osudovo...“
Takže po zoznámení sme sa zoznamovali ďalej,
začali spolu chodiť a o nejaký čas...

Na toto vás
nikto
nepřipraví

Tak asi už pôjdeme konečne k téme ☺. Táto kniha je o rodičovstve a ja – ako som už spomínal v úvode – dodnes neviem, či som úplne vhodný adept na písanie tejto témy alebo na písanie vôbec, no budem sa snažiť vám sprostredkovať, opísať môj pohľad a pocity novopečeného otca a zopár vecí, napríklad na čo vás ako budúceho rodiča nikto nepripraví.

Vy, dievčatá a ženy, asi dopredu myslíte na to, aké to bude, čo bude treba, čítate o tom a tak. Ja, aj keď som vedel, že chcem, aby k tomu raz prišlo, som to ako „správny“ muž nerozoberal a bral to typicky – „*Veď budem to riešiť, keď to príde...*“

Začnem oznámením tehotenstva. Starým známym „budeme mať dieťa“, ktoré vám kompletne prekope život a usporiada vám ho tak, že ani netušíte ;).

U nás sa to stalo na Vianoce. Boli sme u Moniky, vtedy sme ešte nebývali spolu. Ona sedela pod stromčekom a niečo tam akože robila, lebo vedela, čo mi chce ako darček oznámiť. Ja som ešte ležal v posteli, vianočný stromček asi svietil... Neviem veľa vecí presne, lebo mám na ten moment veľmi hmlisté spomienky. Toto vám celé potom opíše partnerka, ktorej vtedy funguje hlava normálne, keďže túto infošku už spracovala. Mne totiž vo vypätých situáciách mozog prepína na emergency mód, správa sa ako neznámy, samostatný objekt v mojom tele a robí také rozhodnutia, že sám čumím.

Stalo sa mi napríklad, že ma v Španielsku, kde som bol nejaký čas v jazykovej škole, oslovila spolužiačka z Dánska, keď sme boli celá trieda večer v bare. Na jej obranu musím podotknúť, že nebola triezva. Vystrelila na mňa, že sa chce so mnou bozkávať. Normálna, pekná

spolužiačka a ja som bol nezadaný. Ten moment prekvapenia robí s mojím mozgom divy. Pamätám si len matne, že som niečo vykoktal o kamarátstve a cúval, aby som sa čím skôr dostal z tej zvláštnej situácie a vlastne aj z baru. Naozaj si nepamätám, čo som to presne vykoktal zo seba, ale už o mňa nezavadila ani pohľadom, asi som bol pred ňou za pekného trtka ☺.

Takže keď mi Monika oznámila, že budeme mať dieťa, mozog ma nesklamal. Moja prvá reakcia bola asi 5-sekundový úplne „ebnutý“ úsmev a zvuk že „hhhhhhhhhh“, hneď potom sa začal v hlave chaos. Totálny. Radosť, tréma, strach, adrenalín, budú slzy, potlačiť slzy, nezabudni dýchať... Toto trvalo zrejme zopár sekúnd, ktoré sa ale mne zdali ako hodiny. Počas toho asi z mojich úst vychádzalo niečo ako „tssssffmpschhhh, ehm, jeeeeeee, fakt?, wau, fffffffsssss... láska, ľúbim ťa“...

Aj keď sa to takto nezdá, ak to príde v správnej dobe a so správnym človekom, je to jeden z najkrajších pocitov, ktoré môžete zažiť. Neskôr prídu aj ďalšie šťastné momenty, ako keď vám prvýkrát podajú dieťa v pôrodnici, keď sa na vás prvýkrát usmeje, jeho prvé slová a kroky alebo neskôr, keď prvýkrát za sebou samy od seba pri odchode z detskej izby zhasnú svetlo...

Ale vráťme sa naspäť. Po zotavení sa z neprítomnosti vášho starého dobrého mozgu začne seriózne plánovanie. Kedy a ako to oznámiť rodičom, súrodencom a okoliu. No a, samozrejme, plánovanie ďalších životných krokov. V tejto fáze sa Pán Boh musí strašne smiať na všetkých tých plánoch, čo vám obom idú v hlave, že ako to bude, keďže vie, že to bude zásadne úplne inak ☺.

Brucho rastie, šatník sa mení, starí rodičia sú šťastní, priatelia vám fandia, niektorí vaši ex sa vám snažia trochu vyrovnať toto skóre znížením vašej karmy ☺,

ale v zásade je všetko na dobrej ceste. Prichádzajú ďalšie prvé momenty, na ktoré nie ste pripravení... V hlave ešte ten pocit radosti a otvorenosti novým veciam, vzduch ešte stále vonia inak odvtedy, čo ste sa túto správu dozvedeli, takže vám najprv ani nepríde, že odšadiaľ – a tým myslím naozaj ODVŠADIAĽ – dostávate zaručene najlepšie rady, AKÉ TO BUDE A ČO JE PRE VAŠE DIETĽA NAJLEPŠIE!

Začínajú novopečené babky: „Áááale, ukáž sem, to sa robí takto...“

Pokračujú kamošky, čo už majú aspoň jedno dieťa: „Môj malý/moja malá to chce iba takto...“

Potom prídu na rad iné tehotné mamičky: „Čítala som, že...“

No a kamoši oteckovia, ktorí keď vidia váš neskrývaný – alebo zle skrývaný – údes nad ich deťmi, svoju nezvládnutú výchovu veľakrát uvádzajú ako benchmark s vetou: „Také sú všetky deti, veď uvidíš...“

Neskôr zistíte, že sa tým vlastne snažia ospravedlniť alebo presvedčiť samých seba. To vás najprv trochu vystraší, než pochopíte, že je to boj s veternými mlynmami a tých ľudí proste len máte nechať vyrozprávať, rady uložiť do spodného šuflíka vašej pamäti, tam, kde sú školské príklady z matematiky, ktoré ste v živote nepoužili, ale tiež vám o nich tvrdili, aké je to dôležité ich vedieť...

Prichádza obdobie nákupov a hlavne vyberania a porovnávaní. Pre veľa mužov – v mojom prípade tiež – naozaj „oblúbená“ činnosť. Nielenže zatvárate oči, keď si vaša partnerka vyberá tehotenské šaty či nohavice s vysokým strečovým pásom, ale ani nechápete, že ktorým smerom sa všetko zrazu uberá, a neviete si predstaviť, že vaša partnerka, ktorá má v tom momente ešte normálne

rozmary, v podstate ako keď ste sa zoznámili, si prirovnáva široké oblečenie k telu a vy jej máte povedať, či jej sekne (sakra, jasné, že neviem, nedokážem si to ešte ani predstaviť). To všetko vám naznačuje vývoj, ktorý vás aj trochu znepokojuje. A to je zatiaľ len oblečenie. Potom prídu technické vychytávky. Najprv kočík. Sme v tristoosemdesiatej deviatej predajni, tentoraz v Budapešti, lebo áno, tých sedemtisíc kočíkov, ktoré sme videli predtým na Slovensku, asi nebolo dostatočne dobrých. Po Monikinom dlhllllhom vyberaní a porovnávaní som posadil hlas nižšie a rázne zahlásil: „Tento bereme.“

A tak som za mierneho protestu mojej manželky kúpil prvý kočík, na ktorý som pozrel a zhodnotil, že sa doň dieťa, teda ak nebude abnormálne veľké, zmestí, a tým som ukončil túto epizódu. Čo na tom, že som mal kočík, ktorý bol ale že úplne nepraktický v mnohých situáciách, s tým sa vie muž vyrovať „počas jazdy“, hlavne že bol oranžový ☺. Našťastie mám pri sebe Moniku, ktorá mala naštudované a vedela zhodnotiť plusy a mínusy a asi po mesačnom trápení s kočíkom, ktorý som vybral ja, sa tentokrát už nenechala odbiť tak ako v kočíkárni v Budapešti, takže druhý kočík, ktorý sme onedlho kúpili, bol už fakt super ☺.

Niečo podobné sa udialo s buginou. Totiž tú, naopak, vybrala Monika a bola perfektná. Až do momentu, keď som sa mal ovešaný ruksakmi, taškami a kuframi presúvať po letisku. To sa dalo ešte zvládnuť. Letisko je jeden vyleštený, rovný chodník. Lenže náš prvý letecký výlet bol do nášho milovaného mesta miest, do Ríma. Skrátim to, absolvovať Forum Romanum a Koloseum tak, že okrem svojich vecí nosíte aj buginu s dcérou, keďže starí Rimania vtedy asi buginy nemali a tie chodníky tak aj vyzerajú, je heroický výkon. A keďže bugina tiež nie